

ਖ਼ੁਤਬਾ-ਏ-ਜੁਮਾ ਮਿਤੀ: 11 ਮੁਹਰਰਮ-ਉਲ-ਹਰਾਮ 1448 ਹਿਜਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ 26 ਜੂਨ 2026 ਈਸਵੀ

خَطَرُ الْفَسَادِ عَلَى الْمُجْتَمَعَاتِ وَالْأَفْرَادِ

ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ

ਅਨੁਵਾਦ: ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ (ਤਾਰੀਫ਼) ਅੱਲ੍ਹਾ ਲਈ ਹੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸੇ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤੋਂ ਮਾਫ਼ੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ (ਨਫ਼ਸ) ਦੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀ ਪਨਾਹ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ (ਹਿਦਾਇਤ) ਦੇਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭਟਕਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਭਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਛੱਡ ਦੇਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਪੂਜਣਯੋਗ (ਮਾਬੂਦ) ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀਦਾਰ (ਸਰੀਕ) ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ﷺ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਸੂਲ (ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ) ਹਨ।

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ}

[آل عمران: 102]

ਅਨੁਵਾਦ: "ਹੇ ਈਮਾਨ (ਵਿਸ਼ਵਾਸ) ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ! ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਡਰੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੌਤ ਨਾ ਆਵੇ ਮਗਰ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨ (ਆਗਿਆਕਾਰੀ) ਹੋਵੋ।" (ਸੂਰਹ ਆਲ-ਇਮਰਾਨ: 102)

{يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا} [النساء: 1]

ਅਨੁਵਾਦ: "ਹੇ ਲੋਕੋ! ਆਪਣੇ ਰੱਬ (ਪਾਲਣਹਾਰ) ਤੋਂ ਡਰੋ ਜਿਸਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਨ (ਆਦਮ) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਦਾ ਜੋੜਾ (ਹੱਵਾ) ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਵਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ (ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ) ਫੈਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਤੇ ਉਸ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਡਰੋ ਜਿਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਮੰਗਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀਆਂ (ਦੇ ਹੱਕਾਂ) ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਨਿਗਰਾਨ ਹੈ।" (ਸੂਰਹ ਅਨ-ਨਿਸਾ: 1)

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا (70) يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا } [الأحزاب: 70، 71] .

ਅਨੁਵਾਦ: "ਹੇ ਈਮਾਨ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ! ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਡਰੋ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ (ਸੱਚੀ) ਗੱਲ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਅੱਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਸੂਲ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ।" (ਸੂਰਹ ਅਲ-ਅਹਜ਼ਾਬ: 70, 71)

ਅਨੁਵਾਦ: ਹਮਦ (ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ) ਅਤੇ ਸਲਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ: ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦਾ ਕਲਾਮ (ਕੁਰਆਨ) ਹੈ, ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਤਰੀਕਾ ਮੁਹੰਮਦ ﷺ ਦਾ ਤਰੀਕਾ (ਸੁੰਨਤ) ਹੈ। ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੇ ਕੰਮ (ਦੀਨ ਵਿੱਚ) ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੱਢੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਹਰ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਬਿਦਅਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਬਿਦਅਤ ਗੁਮਰਾਹੀ (ਭਟਕਣਾ) ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਗੁਮਰਾਹੀ ਨਰਕ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ।

{ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ } [الجمعة: 2] .

ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਮੁਸਲਮਾਨੇ! ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਬੀ ਮੁਹੰਮਦ ﷺ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ (ਦੇ ਆਉਣ) ਦੇ ਇੱਕ ਲੰਮੇ ਵਕਫ਼ੇ (ਪੀਰੀਅਡ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ (ਪਿਛਲੀਆਂ) ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਮਿਟ ਜਾਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ। ਆਪ ﷺ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਉੱਮਤ (ਕੌਮ) ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਘੋਰ ਅਗਿਆਨਤਾ (ਜਾਹਿਲੀਅਤ) ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੀ ਗੁਮਰਾਹੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਸੱਚ (ਹੱਕ) ਅਤੇ ਝੂਠ (ਬਾਤਿਲ) ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਲੇ (ਨੇਕੀ) ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਜਾਣਦੀ ਸੀ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ: "ਉਹ (ਅੱਲ੍ਹਾ) ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਣਪੜ੍ਹ ਲੋਕਾਂ (ਉੱਮੀਆਂ) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਰਸੂਲ ਭੇਜਿਆ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਧਾਰ (ਪਵਿੱਤਰ) ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬ (ਕੁਰਆਨ) ਅਤੇ ਹਿਕਮਤ (ਸਮਝਦਾਰੀ/ਸੁੰਨਤ) ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਗੁਮਰਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸਨ।" (ਸੂਰਹ ਅਲ-ਜੁਮਾਹ: 2)

{ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا } [الأعراف: 56]

ਅਨੁਵਾਦ: ਫਿਰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਆਪ ﷺ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ (ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ) ਗੁਮਰਾਹੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਝ-ਬੂਝ (ਰੋਸ਼ਨੀ) ਬਖਸ਼ੀ। ਆਪ ﷺ ਦੀ ਦਾਵਤ (ਸੱਦੇ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨ (ਨਫ਼ਸ) ਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਦੀਨ (ਧਰਮ) ਨਾਲ ਦਿਲ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਆ ਗਏ। ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਬੀ ﷺ ਦੀ ਬੇਅਸਤ (ਆਮਦ) ਨੇ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰਾਇਆ, ਉਹ ਇਹ ਹਨ: ਜੁਲਮ (ਸਰਕਸ਼ੀ) ਅਤੇ ਫ਼ਸਾਦ (ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ) ਦੀ ਮਨਾਹੀ (ਹਰਾਮ ਹੋਣਾ), ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਾ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ: "ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸੁਧਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫ਼ਸਾਦ ਨਾ ਫੈਲਾਓ।" (ਸੂਰਹ ਅਲ-ਅਰਾਫ਼: 56)

{ وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ } وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ [البقرة: 205]

ਅਨੁਵਾਦ: ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ: "ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੱਠ ਫੇਰ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜਾਂ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ), ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦੌੜ-ਭੱਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸਾਦ ਫੈਲਾਏ ਅਤੇ ਖੇਤੀ (ਫ਼ਸਲਾਂ) ਤੇ ਨਸਲ (ਇਨਸਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ) ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਫ਼ਸਾਦ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।" (ਸੂਰਹ ਅਲ-ਬਕਰਾ: 205)

ਅਨੁਵਾਦ: ਇਮਾਮ ਮੁਜਾਹਿਦ (ਰਹਿਮਤੁੱਲ੍ਹਾ ਅਲੈਹਿ) ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ: "ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਫ਼ਸਾਦ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਮੀਂਹ (ਵਰਖਾ) ਰੋਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਨਸਲ ਦੋਵੇਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।"

{ وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ } وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ [الرعد: 25]

ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ! ਅੱਲ੍ਹਾ ਸੁਬਹਾਨਾਹੂ ਵਤਆਲਾ ਨੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਫ਼ਸਾਦ (ਬੁਰਾਈ) ਫੈਲਾਉਣ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਡਰਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹਰ ਰੂਪ ਤੇ ਰੰਗ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਚਾਹੇ ਉਹ ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਗਾੜ ਹੋਵੇ, ਨਸਲਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਵੇ, ਮਾਲ (ਪੈਸੇ) ਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਹੋਵੇ, ਬੁੱਧੀ (ਅਕਲ) ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਦੀਨ (ਧਰਮ) ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਗੁਨਾਹਾਂ (ਕਬੀਰਾ ਗੁਨਾਹਾਂ) ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਹਨਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਰੱਬ ਦੇ ਅਜ਼ਾਬ (ਸਜ਼ਾ) ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ: "ਅਤੇ ਜੋ ਲੋਕ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਅਹਿਦ (ਵਾਅਦੇ) ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪੱਕਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋੜਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ

ਕੱਟਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਅੱਲ੍ਹਾ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸਾਦ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲਾਹਨਤ (ਫਿਟਕਾਰ) ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਘਰ (ਨਰਕ) ਹੈ।" (ਸੂਰਾ ਅਰ-ਰਾਅਦ: 25)

{وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ} [البقرة: 11].

ਅਨੁਵਾਦ: ਸੁਣੋ! ਫ਼ਸਾਦ (ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ) ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰੂਪ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ: ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਕੀਦਿਆਂ (ਵਿਸ਼ਵਾਸ) ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨਾ, ਦੀਨ (ਧਰਮ) ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ (ਬਿਦਅਤਾਂ) ਫੈਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ, ਅਤੇ ਅਸਲੀਲਤਾ ਤੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣਾ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ: "ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸਾਦ ਨਾ ਫੈਲਾਓ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੀ ਤਾਂ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (ਮੁਸਲਿਹ) ਹਾਂ।" (ਸੂਰਾ ਅਲ-ਬਕਰਾ: 11)

ਅਨੁਵਾਦ: ਇਮਾਮ ਮੁਜਾਹਿਦ (ਰਹਿਮਤੁੱਲ੍ਹਾ ਅਲੈਹਿ) ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ: "ਜਦੋਂ ਉਹ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀ ਨਾਫ਼ਰਮਾਨੀ (ਗੁਨਾਹ) ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ: ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਰਿਦਾਇਤ (ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ) 'ਤੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।"

{وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ} [الأنفال: 28].

ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਮੁਸਲਮਾਨੇ! ਸੁਣੋ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਫਿਟਨਿਆਂ (ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ) ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 'ਵਿੱਤੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ' (Financial Corruption/ਮਾਲੀ ਫ਼ਸਾਦ) ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਰੀਅਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਡਰਾਇਆ ਹੈ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ: "ਅਤੇ ਜਾਣ ਲਵੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਔਲਾਦਾਂ ਇੱਕ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ (ਫਿਟਨਾ) ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਜਰ (ਬਦਲਾ) ਹੈ।" (ਸੂਰਾ ਅਲ-ਅੰਫਾਲ: 28)

«إِنَّ لِكُلِّ أُمَّةٍ فِتْنَةً، وَفِتْنَةُ أُمَّتِي الْمَالُ». [رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ، وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ]

ਅਨੁਵਾਦ: ਹਜ਼ਰਤ ਕਅਬ ਬਿਨ ਇਯਾਜ਼ (ਰਜ਼ੀਅੱਲ੍ਹਾ ਅੰਹੁ) ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਰਸੂਲੁੱਲ੍ਹਾ ﷺ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣਿਆ: "ਬੇਸ਼ੱਕ ਹਰ ਉੱਮਤ (ਕੌਮ) ਲਈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਫਿਟਨਾ (ਪ੍ਰੀਖਿਆ/ਆਫ਼ਤ) ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਉੱਮਤ ਦਾ ਫਿਟਨਾ 'ਮਾਲ' (ਧਨ-ਦੌਲਤ) ਹੈ।" (ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਰਮਿਜ਼ੀ ਨੇ ਰਿਵਾਇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਦੀਸ ਹਸਨ ਸਹੀਹ ਹੈ)

ਅਨੁਵਾਦ: ਵਿੱਤੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 'ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ' ਦਾ ਫੈਲਣਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਿਸ਼ਵਤ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਭਰੋਸੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਬੁਝਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ

ਕਰਕੇ ਸੱਚੇ ਦੀਨ (ਇਸਲਾਮ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

{ سَمَاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكْأَلُونَ لِلْسُّحْتِ } [المائدة: 42]

ਅਨੁਵਾਦ: ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਨੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰਮਾਇਆ: "ਇਹ ਝੂਠ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 'ਸੁਹਤ' (ਹਰਾਮ ਮਾਲ) ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।" (ਸੂਰਹ ਅਲ-ਮਾਇਦਾ: 42)। ਹਜ਼ਰਤ ਹਸਨ ਬਸਰੀ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਕਤਾਦਾ (ਰਹਿਮਤੁੱਲ੍ਹਾ ਅਲੈਹਿਮਾ) ਨੇ 'ਸੁਹਤ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ: "ਇਸ ਤੋਂ ਮੁਰਾਦ ਰਿਸ਼ਵਤ ਹੈ।"

«لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الرَّاشِيَّ وَالْمُرْتَشِيَّ». [رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ،

ਅਨੁਵਾਦ: ਹਜ਼ਰਤ ਅਬਦੁੱਲ੍ਹਾ ਬਿਨ ਅਮਰ (ਰਜ਼ੀਅੱਲ੍ਹਾ ਅੰਹੁਮਾ) ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ: "ਰਸੂਲੁੱਲ੍ਹਾ ﷺ ਨੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ (ਰਾਸ਼ੀ) ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਵਾਲੇ (ਮੁਰਤਸ਼ੀ) ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਹਨਤ ਪਾਈ ਹੈ।" (ਇਸ ਨੂੰ ਅਬੂ ਦਾਊਦ ਅਤੇ ਤਿਰਮਿਜ਼ੀ ਨੇ ਰਿਵਾਇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ)। ਅਤੇ 'ਲਾਹਨਤ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਅਤੇ ਸੱਖਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਕਿਹੜਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਜਾਂ ਕਮਾਈ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲਾਹਨਤ ਸਹੇੜ ਲਵੇ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਹਿਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (ਰੱਬ) ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਤੋਂ ਹੀ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ?

ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਬੰਦਿਓ! ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਕਈ ਰੂਪ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਈਮਾਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਹਰਾਮ ਮਾਲ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ (ਹਲਾਲ) ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰੂਪ: ਸਰਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ (ਕੰਮ ਦੇ ਬਦਲੇ) ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਤੋਹਫ਼ੇ (ਗਿਫ਼ਟ) ਹਨ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਹੁਮੈਦ ਅਸ-ਸਾਅਦੀ (ਰਜ਼ੀਅੱਲ੍ਹਾ ਅੰਹੁ) ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ, ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਸੂਲੁੱਲ੍ਹਾ ﷺ ਨੇ ਬਹੁ ਅਸਦ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ 'ਇਬਨ ਉਲ-ਲੁਤਬੀਆ' ਸੀ, ਜ਼ਕਾਤ ਤੇ ਸਦਕਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ (ਅਫ਼ਸਰ) ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ: "ਇਹ (ਮਾਲ) ਤੁਹਾਡਾ (ਬੈਤੁਲਮਾਲ ਦਾ) ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

«مَا بَالُ الْعَامِلِ نَبَعْتُهُ فَيَأْتِي يَقُولُ: هَذَا لَكَ، وَهَذَا أُهْدِيَ لِي؟ فَهَلَّا جَلَسَ فِي بَيْتِ أَبِيهِ وَأُمِّهِ فَيَنْظُرَ أَيُّهُدَى لَهُ أَمْ لَا؟ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَا يَأْتِي بِشَيْءٍ إِلَّا جَاءَ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَحْمِلُهُ عَلَى رَقَبَتِهِ». [مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ].

ਅਨੁਵਾਦ: (ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ) ਨਬੀ ਕਰੀਮ ﷺ ਮਿੰਬਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ, ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀ ਹਮਦ (ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ) ਅਤੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ, ਫਿਰ ਫਰਮਾਇਆ: "ਉਸ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਅਫ਼ਸਰ) ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੇ ਘਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬੈਠ ਰਿਹਾ, ਫਿਰ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਉਸ ਜਾਤ ਦੀ ਕਸਮ ਜਿਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਹੈ! ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ (ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲ) ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਵੇਗਾ, ਉਹ ਕਿਆਮਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਸ ਮਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇਗਾ।" (ਇਹ ਹਦੀਸ ਬੁਖਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ)

{وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ} [البقرة: 188]

ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਬੰਦਿਓ! ਵਿੱਤੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ (Financial Corruption) ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੂਪ: ਧੋਖਾਧੜੀ, ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ (ਗ਼ਬਨ/Embezzlement) ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਗ਼ਲਤ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ: "ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪਸ ਦੇ ਮਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ (ਝੂਠੇ) ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨਾ ਖਾਓ।" (ਸੂਰਹ ਅਲ-ਬਕਰਾ: 188)

ਅਨੁਵਾਦ: ਇਮਾਮ ਕੁਰਤੁਬੀ (ਰਹਿਮਤੁੱਲ੍ਹਾ ਅਲੈਹਿ) ਆਪਣੀ ਤਫ਼ਸੀਰ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ: "ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ਰੀਅਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੇ ਦਾ ਮਾਲ ਲਿਆ, ਉਸਨੇ ਯਕੀਨਨ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ (ਬਾਤਿਲ) ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖਾਧਾ।"

{وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ (1) الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ (2) وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ (3) أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ (4) لِيَوْمٍ عَظِيمٍ (5) يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ} [المطففين: 1 - 6]

ਅਨੁਵਾਦ: ਅੱਲ੍ਹਾ ਅੱਜ਼ਾ ਵਜੱਲ ਨੇ ਹਰਾਮ ਮਾਲ ਖਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੂਰਤ ਨਾਜ਼ਿਲ (ਪ੍ਰਗਟ) ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਤਿਲਾਵਤ ਕਿਆਮਤ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ: "ਤਬਾਹੀ (ਬਰਬਾਦੀ) ਹੈ ਨਾਪ-ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਨਾਪ ਕੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ

ਪੂਰਾ-ਪੂਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਪ ਕੇ ਜਾਂ ਤੋਲ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਘੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਜੀਉਂਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ? ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ (ਭਾਰੀ) ਦਿਨ ਲਈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਇਨਸਾਨ ਰੱਬੁਲ ਆਲਮੀਨ (ਸਾਰੇ ਜਹਾਨਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣਹਾਰ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ।" (ਸੂਰਹ ਅਲ-ਮੁਤਫ਼ਫੀਫੀਨ: 1-6)

«إِنَّ رَجُلًا يَتَخَوَّضُونَ فِي مَالِ اللَّهِ بِغَيْرِ حَقٍّ، فَلَهُمُ النَّارُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ». [رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ].

ਅਨੁਵਾਦ: ਹਜ਼ਰਤ ਖੋਲਾ ਬਿੰਤ ਕੈਸ ਅਨਸਾਰੀਆ (ਰਜ਼ੀਅਲ੍ਹਾ ਅੰਹਾ) ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ, ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਨਬੀ ਕਰੀਮ ﷺ ਨੂੰ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣਿਆ: "ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੁਝ ਲੋਕ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਮਾਲ (ਸਰਕਾਰੀ/ਜਨਤਕ ਸੰਪਤੀ) ਵਿੱਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੱਥ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ (ਖਰਚ ਜਾਂ ਖਿਆਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ), ਤਾਂ ਕਿਆਮਤ ਦੇ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਰਕ ਦੀ ਅੱਗ ਹੈ।" (ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰੀ ਨੇ ਰਿਵਾਇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ)

ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਈਮਾਨ ਵਾਲਿਓ (ਮੇਮਿਨੇ)! ਬੇਸ਼ੱਕ ਫ਼ਸਾਦ (ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ) ਦਾ ਫੈਲਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ (Financial) ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ (Administrative) ਗਿਰਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਲਾ ਇਲਾਜ (ਨਾਮੁਰਾਦ) ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉੱਮਤ (ਕੌਮ) ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੱਭਿਅਤਾ (Civilization) ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਤਬਾਹ ਤੇ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਮਗਰ ਉਸਦੇ ਪਤਨ (ਨਾਸ਼) ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਕੁਹਾੜਾ ਫ਼ਸਾਦ (ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ) ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਹੀ ਸੀ।

{ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا

لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ} [الروم: 41]

ਅਨੁਵਾਦ: ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ: "ਖੁਸ਼ਕੀ (ਧਰਤੀ) ਅਤੇ ਤਰੀ (ਸਮੁੰਦਰ) ਵਿੱਚ ਫ਼ਸਾਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ (ਮਾੜੇ ਕਰਮਾਂ) ਕਰਕੇ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਲ੍ਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਸਵਾਦ ਚਖਾਏ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬਾਜ਼ ਆ ਜਾਣ (ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਉਣ)।" (ਸੂਰਹ ਅਰ-ਰੂਮ: 41)

ਅਨੁਵਾਦ (ਦੁਆ): ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਲਾਲ (ਰੋਜ਼ੀ) ਬਖ਼ਸ਼ ਕੇ ਹਰਾਮ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਵੋ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫ਼ਜ਼ਲ (ਕਿਰਪਾ) ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਬੇ-ਨਿਆਜ਼ (ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ) ਕਰ ਦੇਵੋ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਮਹਾਨ ਕੁਰਆਨ ਵਿੱਚ ਬਰਕਤ ਪਾਵੇ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਆਇਤਾਂ ਅਤੇ ਹਿਕਮਤ ਭਰੀਆਂ ਨਸੀਹਤਾਂ ਤੋਂ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਵੇ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਇਹ ਗੱਲ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗੋ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਬੇਹੱਦ ਰਹਿਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਖ਼ੁਤਬਾ-ਏ-ਸਾਨੀਆ (ਦੂਜਾ ਉਪਦੇਸ਼)

ਅਨੁਵਾਦ: ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ (ਤਾਰੀਫ਼) ਅੱਲ੍ਹਾ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣਹਾਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਪੂਜਣਯੋਗ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀਦਾਰ (ਸ਼ਰੀਕ) ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ﷺ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਰਸੂਲ ਹਨ। ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਆਪ ﷺ 'ਤੇ, ਆਪ ﷺ ਦੀ ਆਲ (ਸੰਤਾਨ/ਪਰਿਵਾਰ) 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਪ ﷺ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਾਬਾ (ਸਾਥੀਆਂ) 'ਤੇ ਰਹਿਮਤਾਂ ਅਤੇ ਸਲਾਮਤੀ ਭੇਜੇ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਹਮਦ (ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ) ਅਤੇ ਸਲਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ: ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦੇ ਭੈਅ (ਤਕਵਾ/ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰੀ) ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਕਰਦਾ ਹਾਂ; ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ, ਅੱਲ੍ਹਾ ਉਸਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਗੁਨਾਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਨਾਹ (ਓਟ) ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

{ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ

{بِاللَّهِ} [آل عمران: 110].

ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ! ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸਲਾਮੀ ਉੱਮਤ (ਕੌਮ) ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਕੌਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵਉੱਤਮ (ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ) ਹੋਣ ਦਾ ਦਰਜਾ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਕਰਕੇ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਦਰਜਾ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ, ਨੇਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ (ਅਮਰ ਬਿਲ ਮਅਰੂਫ਼), ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਰੋਕਣ (ਨਹੀਂ ਅਨਿਲ ਮੁਨਕਰ) ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਅੱਜ਼ਾ ਵਜੱਲ 'ਤੇ ਈਮਾਨ (ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ) ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ: "ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਉੱਮਤ ਹੋ ਜੋ ਲੋਕਾਂ (ਦੇ ਭਲੇ) ਲਈ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਤੁਸੀਂ ਨੇਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ 'ਤੇ ਈਮਾਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋ।" (ਸੂਰਹ ਆਲ-ਇਮਰਾਨ: 110)

ਅਨੁਵਾਦ: ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ (ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ) ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਕੋਈ ਨਫ਼ਲ (ਮਰਜ਼ੀ ਦਾ) ਕੰਮ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਚਾਹੇ ਅਸੀਂ ਕਰੀਏ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਫ਼ਰਜ਼ (ਲਾਜ਼ਮੀ) ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬੇੜੀ (ਕਿਸਤੀ) ਨੂੰ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਚ (Safety Valve) ਹੈ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਮਾਜ ਰੂਪੀ ਕਿਸਤੀ ਵਿੱਚ ਫ਼ਸਾਦ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮੂਰਖ ਲੋਕ ਸੁਰਾਖ (ਛੇਦ) ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਲੋਕ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਗੇ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਡੁੱਬ ਜਾਣਗੇ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ (ਸਮਝਦਾਰ ਲੋਕ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜ ਲੈਣਗੇ (ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦੇਣਗੇ), ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਦ ਵੀ ਬਚ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾ ਲੈਣਗੇ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਇਸੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਬੁਰਾਈ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ (ਫ਼ਸਾਦ) ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਦੇਖੇ, ਉਸ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਤਸਦੀਕ (ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ) ਕਰ ਲਵੇ ਅਤੇ ਪੱਕਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਤੇ ਸੰਕਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਾ ਲੱਗੇ। ਫਿਰ ਸ਼ਰੀਅਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਉਸ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਅਤੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ।

«مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ». [رَوَاهُ مُسْلِمٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ].

ਅਨੁਵਾਦ: ਨਬੀ ਕਰੀਮ ﷺ ਦੇ ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ: "ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਕੋਈ ਬੁਰਾਈ (ਜਾਂ ਫ਼ਸਾਦ) ਦੇਖੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦੇਵੇ (ਰੋਕ ਦੇਵੇ); ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਨਾਲ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੀ ਵੀ ਤਾਕਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨਾਲ (ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਜਾਣੇ), ਅਤੇ ਇਹ ਈਮਾਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਰਜਾ ਹੈ।" (ਇਸ ਨੂੰ ਇਮਾਮ ਮੁਸਲਿਮ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਸਈਦ ਅਲ-ਖੁਦਰੀ ਰਜ਼ੀਅਲੱਲ੍ਹਾ ਅੰਹੁ ਦੀ ਰਿਵਾਇਤ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕੀਤਾ ਹੈ)

ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਇਸਲਾਮੀ ਭਰਾਵੇ! ਫ਼ਸਾਦ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਨਾ ਫੜਨਾ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਰੋਕਣਾ); ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਸਜ਼ਾ (ਅਜ਼ਾਬ) ਆਉਣ ਅਤੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਤੇ ਲਾਹਨਤ ਦੇ ਨਾਜ਼ਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

{لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُودَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ (78) كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ} [المائدة: 78، 79].

ਅਨੁਵਾਦ: ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ: "ਬਨੂ ਇਸਰਾਈਲ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੁਫ਼ਰ (ਇਨਕਾਰ) ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਾਉਦ (ਅਲੈਹਿਸਲਾਮ) ਅਤੇ ਈਸਾ ਇਬਨ ਮਰੀਅਮ (ਅਲੈਹਿਸਲਾਮ) ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਰਾਹੀਂ ਲਾਹਨਤ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਫ਼ਰਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦੇ (ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਦੇ) ਸਨ। ਉਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮ

ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ ਸਨ ਜੋ ਉਹ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾੜਾ ਸੀ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।" (ਸੂਰਹ ਅਲ-ਮਾਇਦਾ: 78, 79)

ਅਨੁਵਾਦ: ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ (ਫ਼ਸਾਦ) ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਪਾਕੀਜ਼ਗੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਸ਼ਰਧੀ ਫ਼ਰਜ਼ (ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਤੱਵ) ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਜ਼ (ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਰਤੱਵ) ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੰਧ (ਇੱਕ ਸਫ਼) ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫ਼ਸਾਦ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਰੋਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਨਬੀ ਕਰੀਮ ﷺ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੋ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪ ﷺ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ: "ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੋ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਜ਼ਾਲਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਜ਼ਲੂਮ (ਜਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ)।" ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ: "ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੇ ਰਸੂਲ! ਜੇਕਰ ਉਹ ਮਜ਼ਲੂਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਂਗਾ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਾਲਮ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਾਂ?" ਆਪ ﷺ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ: "ਤੂੰ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦੇਵੇ; ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹੀ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਹੈ।" (ਇਸ ਨੂੰ ਇਮਾਮ ਬੁਖਾਰੀ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਨਸ ਬਿਨ ਮਾਲਿਕ ਰਜ਼ੀਅੱਲ੍ਹਾ ਅੰਹੁ ਦੀ ਰਿਵਾਇਤ ਤੋਂ ਨਕਲ ਕੀਤਾ ਹੈ)

ਅਨੁਵਾਦ: ਹਜ਼ਰਤ ਅਬੂ ਬਕਰ ਅਸ-ਸਿੱਦੀਕ (ਰਜ਼ੀਅੱਲ੍ਹਾ ਅੰਹੁ) ਤੋਂ ਰਿਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ (ਇੱਕ ਵਾਰ) ਫ਼ਰਮਾਇਆ: "ਹੇ ਲੋਕੋ! ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਆਇਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ:

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ } [المائدة: 105]

ਹੇ ਈਮਾਨ ਵਾਲੀਓ! ਆਪਣੀ ਫ਼ਿਕਰ ਕਰੋ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹਿਦਾਇਤ (ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ) 'ਤੇ ਹੋਵੋ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਭਟਕਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇਗਾ (ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਗ਼ਲਤ ਮਤਲਬ ਲੈਂਦੇ ਹੋ)। ਜਦਕਿ ਮੈਂ ਰਸੂਲੁੱਲ੍ਹਾ ﷺ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣਿਆ ਹੈ: 'ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਜ਼ਾਲਮ (ਜਾਂ ਫ਼ਸਾਦੀ) ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਨਾ ਫੜਨ (ਉਸਨੂੰ ਨਾ ਰੋਕਣ), ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ (ਅਜ਼ਾਬ) ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ।" (ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਰਮਿਜ਼ੀ ਨੇ ਰਿਵਾਇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਦੀਸ ਸਹੀਹ ਹੈ)

ਅਨੁਵਾਦ: ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਵਾਇਤ ਵਿੱਚ ਹੈ: "(ਆਪ ﷺ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ) ਉਸ ਜ਼ਾਤ ਦੀ ਕਸਮ ਜਿਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਹੈ! ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਨੇਕੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਰਹੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਅੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ (ਅਜ਼ਾਬ) ਭੇਜ ਦੇਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਪੁਕਾਰੋਗੇ (ਦੁਆਵਾਂ ਮੰਗੋਗੇ) ਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਦੁਆ ਸਵੀਕਾਰ (ਕਬੂਲ) ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਖੁਤਬੇ ਦਾ ਅੰਤ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਦੁਆ ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਆਪਣੇ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਨਬੀ ਮੁਹੰਮਦ ﷺ 'ਤੇ ਰਹਿਮਤਾਂ ਅਤੇ ਸਲਾਮਤੀ ਭੇਜ, ਅਤੇ ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਆਪ ﷺ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ (ਸਹਾਬਾ) ਤੋਂ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਜਾ, ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਹਿਮਤ ਦੇ ਸਦਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਵੀ ਰਹਿਮ ਫ਼ਰਮਾ, ਹੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਹਿਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ!

ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਆਪਣੇ ਜ਼ਿਕਰ, ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਕਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬਿਹਤਰੀਨ ਇਬਾਦਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਫ਼ਰਮਾ। ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਸਾਡੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਾ ਹੋਵੀਂ; ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਫ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾ ਕਰੀਂ; ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਰਾਹ (ਹਿਦਾਇਤ) ਦਿਖਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹਿਦਾਇਤ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਕਰ ਦੇ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਕੁਵੈਤ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਸ਼ਿੰਦਿਆਂ (ਲੋਕਾਂ) ਦੀ ਹਰ ਬੁਰਾਈ ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਫ਼ਰਮਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਮਨ-ਚੈਨ ਤੇ ਸਕੂਨ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮੁਸਲਿਮ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ (ਸੁਰੱਖਿਅਤ) ਬਣਾ ਦੇ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਹੇ ਅੱਲ੍ਹਾ! ਸਾਡੇ ਅਮੀਰ (ਸ਼ਾਸਕ) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ (ਵਲੀ-ਏ-ਅਹਿਦ) ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਤੈਫ਼ੀਕ ਬਖ਼ਸ਼ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੂੰ ਰਾਜ਼ੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈਂ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੇਕੀ ਤੇ ਤਕਵਾ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ। ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਆਖਰੀ ਪੁਕਾਰ (ਦਾਅਵਾ) ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅੱਲ੍ਹਾ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਜਹਾਨਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣਹਾਰ ਹੈ।

ਲਿਜਨਤੁ ਇਅਦਾਦਿਲ ਖੁਤਬਾ ਅਨ-ਨਮੂਜ਼ਜਈਆ ਲਿਸਲਾਤਿਲ ਜੁਮੁਆ

(ਜੁਮਾ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਖੁਤਬਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ)